

T. KÖZÉP- Tisza

A KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG LAPJA 45. évfolyam 2022. nyár

Zajos sikert aratott a Berettyó partján, a TIVIZIG otthonában július elsején megrendezett Duna napon a Heavy Gátör Band. A vízügyes zenekarban két kollégánk, Harsányi Gábor (b1) és Murányi Zoltán (b2) is gitárt ragadott. Csapatunk harcban álltak ugyan a sportpályákon is, ám ezúttal – vélhetően a tikkasztó hőség miatt - mérsékelt eredményt értek el. A laborosok alkotta főzőbrigád azonban ismét bizonyította profizmusát a gasztronómia terén (is).

Új LKV a szolnoki vízmércén: - 281 cm

A hónapok óta tartó csapadékhiány következményeként lapzártánkkor eddig soha nem észlelt alacsony vízállás alakult a Tiszán Szolnoknál. Július 7-én mínusz 280 centimétert, 8-án pedig mínusz 281 cm-t olvashattunk le a vízmércén. A folyó szolnoki szelvényében a korábbi legkisebb vízállást 2003. augusztus 21-én regisztrálták, amikor mínusz 279 cm-t mutatott a vízmérce. Képünk a belvárosi hídnál készült. LZ

A TARTALOMBÓL**Víztudomány: a talajvízszint****alakulása 3-7. oldal****Vízszolgáltatás 8-10. oldal****Tisza-tavi PET kupa****11-12.. oldal****Ágazati konferenciák****13-15. oldal****Kitüntetettek****16. oldal****Határainkon túl****17. oldal****Hidrometeorológia****18-19. oldal****Családi kirándulás****20. oldal****Darts klub****21. oldal****Szakaszhírek****23-28. oldal****Vezetői köszöntő**

Kedves Olvasó, ki hűs nedűt kortyolva kezébe veszi a Közép-Tisza újság aktuális lapszámát, fogadja gondolataimat az újság mellé.

A Közép-Tisza újság mindig is az igazgatóság kultúrájának részét képezte, melyből mindenki értesülhetett a legfrissebben elért eredményeinktől a személyi változásokon át az igazgatóságot meghatározó eseményekig, személyes elismerésekig. E munkában én személy szerint is részt vettem, hiszen sok éven keresztül „csepegtettem” az újság Karcagi Vízcseppjeit lapszámról lapszámra. És azt is tudtam, hogy ez nem öncélú firkászság, hanem komoly és nemes munka, a fontos hírek közreadása, a jó tapasztalatok megosztása, a vízügyes múlt és öntudat megőrzése tekintetében is.

És ez igenis becsülendő, ápolandó érték. Most hogy túl vagyunk a világjárványon, egy eszméletlenül felgyorsult és változó világban jól esik egy percre megállni és meríteni azokból az értékekből, amiket a vízügyi szolgálat tartogat számunkra. Mert én vallom azt az örökérvényű mondást, hogy „Nehéz, de szép a vízügyi szolgálat”. Ezeken a nehézségeken együtt, vízügyi családként tudunk átlendülni, a felmerülő problémákra a csapat egységesen, kreatívan tud választ adni. A szépségeket, az elért eredményeket, a munka gyümölcsét pedig szintén együtt tudjuk élvezni.

Akárki akármit mond, számomra a nyár a legszebb évszak, már ami a vízügyi munkát illeti. A tavaszi belvizek és árvizek levonulnak, jó idő van, kizöldül a határ - már hogyha van elegendő csapadék -, és többet lehet kinn lenni a természetben. És ez adja a munkánk szépségének essenciáját.

Ehhez a munkához kívánok, jó erőt, egészséget, sikereket, a lap olvasásához pedig kellemes időtöltést, mindenkinek.

Harsányi Gábor**szakaszmérnök**

VÍZTUDOMÁNY A talajvízszint alakulása a KÖTIVIZIG területén 2022. január-május időszakban

Igazgatóságunk Vízföldtani és Vízi-közmű csoportja 2010 novemberétől foglalkozik a talajvízszint időbeli alakulásával és annak széles körű monitorozásával, vizsgálatával. Havi gyakorisággal készítünk térképeket a talajvízszint alakulásáról. Ehhez nagy segítséget nyújtanak a Magyar Hidrológiai Adatbázisból kinyerhető, mintegy 62 db távjelzős és mintegy 250 db törzs és üzemi talajvízfigyelő kútnak, illetve a vízfolyásoknak az adatai.

A talajvíz a felszín alatti legfelső víztartó rétegben található víz, amelyre nagymértékben hatnak a meteorológiai tényezők. Elsődleges forrása a csapadék. A talajvíz szintjét jelentős mértékben befolyásolhatja a párolgás, az evapotranspiráció és a hőmérséklet ingadozása is. Az Alföld nagy részén a talajvíz mélysége átlagosan -3-5 méter a felszíntől számítva. Éves ciklusosság figyelhető meg a talajvízszint változásában, ősztől tavaszig növekedés, tavasztól ősziig csökkenés tapasztalható.

Ugyancsak nagymértékben befolyásolhatja a vízszintet egy közelben lévő folyó vagy öntözőcsatorna. Az Alföldön a leggyakoribb helyzet az, amikor a talajvízszint közvetlenül csatlakozik egy folyó vízgyűjtőjéhez. Ilyenkor két alaphelyzet lehetséges. Az egyik az, amikor a folyó táplálja a talajvizet, vagyis magasabban van a folyó vízszintje, mint a talajvíz. A másik eset ennek pont az ellentéte, amikor a talajvíz táplálja a folyót. Ilyenkor a folyó leszívó, megcsapoló hatása érvényesül. Mindkét eset általában a folyó parti sávjában mutatkozik meg a legerőteljesebben.

A talajvíz alakulását más mesterséges folyamatok is befolyásolhatják, mint például egy öntöző csatorna működése.

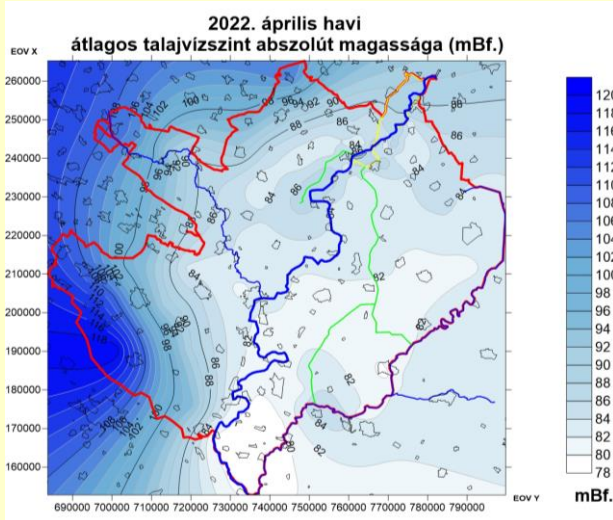
Az igazgatóság területén található csatornák mesterségesen kialakított vízfolyások, melyek a csapadék elvezetését, vagy vízhiányos időszakban annak pótlását szolgálják. Ezen felül gondoskodnak a belvíz elvezetéséről, tározásáról, visszatartásáról. Öntözési időszakban a csatorna környezetében kisebb-nagyobb mértékű talajvízszint emelkedés tapasztalható, ugyanis ez a „mesterséges beavatkozás” is hatással van a környezetre. Ez a hatás nagy mértékben függ az öntöző csatorna üzemelési rendjétől. Ez a módszer megfelel a célzott felszín alatti vízutánpótlás (MAR-rendszerek) egyik fő típusának is, a felszíni beszivárogtató módszernek. A térképek készítésekor figyelembe vettük a Tisza, Zagyva, Hármas-Körös, Hortobágy-Berettyó folyókat, a Nagykunsági-főcsatorna mindkét ágát, a Jászsági-főcsatornát, valamint a Tisza-tavat.

Igazgatóságunk domborzatát tekintve változatos. A síksági területek mellett megjelenik Ny-on a dombság, DK-en pedig a süllyedék jelleg is. Mint ismeretes a talajvízdomborzat a felszín alakulását jól követi, mely a térképeken is jól látható.

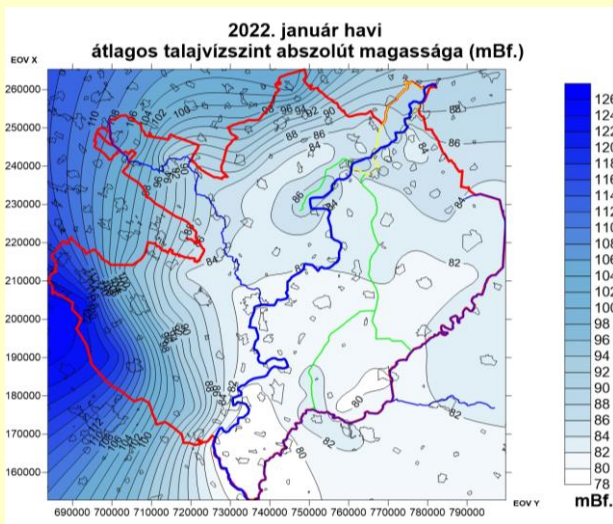
Általánosságban elmondható, hogy a talajvízszintet tekintve a talajvízállás kisebb késleltetéssel ugyan, de követi a hidrometeorológiai helyzeteket, csapadék eseményeket vagy csapadékszegény időjárás esetén a vízhiány is jól nyomon követhető.

2022-ben májussal bezárólag csapadékosabb hónap volt az április 45,3 mm átlag értékkel (1. sz. térkép), a legszárazabb hónap január (átlag 4,6 mm) (2. sz. térkép) volt.

(Folytatás a 4. oldalon)

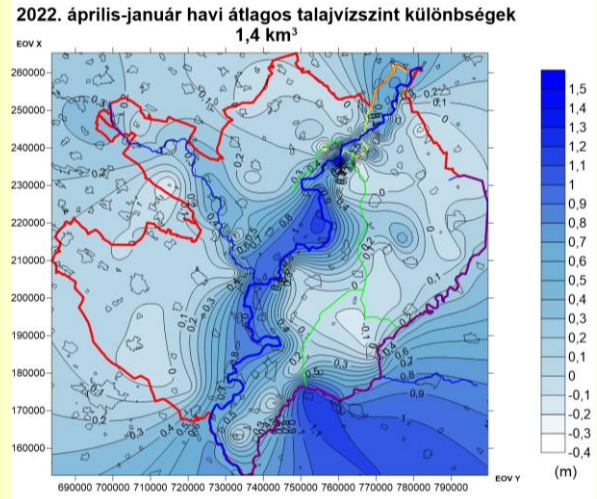

1. számú térkép

2. számú térkép

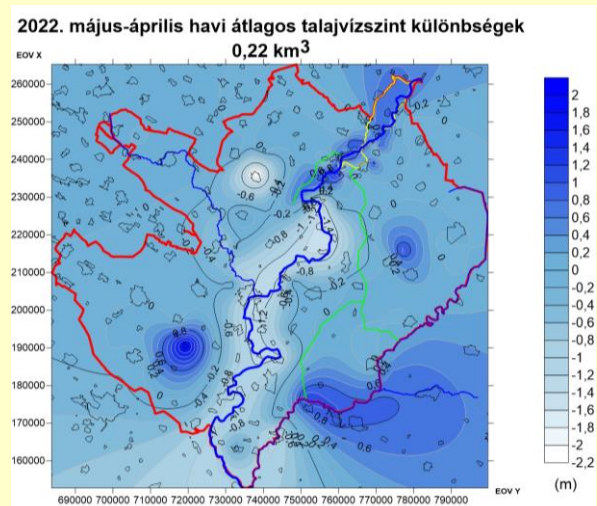
A talajvízszint idei év áprilisában az átlag 9,9 °C-nak köszönhetően, a minimális párolgás miatt szinte azonnal bejuthatott a felszín alá, főként a beszivárgási területen. Jól mutatja ezt az is, hogy január és április különbsége, vagyis amennyivel a talajvízkészlet elviekben növekedett – becslés alapján - : 4,2 km³, ez a víz és közettérfogat összesen, melynek szakirodalmi adatok alapján kb. 1/3 része jelenti csak a valós víztérfogatot. Az így megállapított víztérfogat, amellyel növekedhetett a talajvízkészlet: **1,4** km³, amely 1 400 000 000 m³-t jelent. (3. sz. térkép) A térképen jól kivehetők azok a leáramlási vagy más szóval beszivárgási területek, ahol a csapadék miatt következett be talajvízkészlet-növekedés, ez főleg a Duna-Tisza-közi homokhátság területe, valamint

3. számú térkép

a járszági, hegyláb-előteri területeken. Ugyanakkor kirajzolódnak a térképen a felszíni vízfolyásaink, vízfelületeink talajvízkészlet-támogató hatásai, kiemelve ezek közül is a Tiszát, annak is főként a homokhátság és a hegylábi területek felé történő kommunikációját.

Mivel májusban az átlag csapadékösszeg csak kb. negyede volt az előző havinak, valamint az átlaghőmérséklet is a duplájára növekedett, így a vízkészlet növekedés nem volt nagy mértékű, csupán 0,67 km³, ez a víz és közettérfogat összesen, melynek szakirodalmi adatok alapján kb. 1/3 része jelenti csak a valós víztérfogatot. Az így megállapított víztérfogat, amellyel növekedett a talajvízkészlet: **0,22** km³, amely 220 000 000 m³-t jelent. (4. sz. térkép)

4. számú térkép

(Folytatás az 5. oldalon)

A májusi kis csapadékösszeg miatt nem látszik számottevő utánpótlás a különbség térképen. Főként a stagnálás látható, illetve kis mértékű csökkenés. A korábbi évekhez hasonló nagy csapadék események elmaradása miatt prognosztizálható egy viszonylag nagyobb mértékű vízhiány a térségben, főként az öntözés terén felszín alatti vízkivételek szempontjából.

A hidrogeológiai gyakorlatban általában használt porozitás minősítés a következő:

- $n_0 = 0-5\%$ elhanyagolható,
- $n_0 = 5-10\%$ alacsony,
- $n_0 = 10-15\%$ közepes,
- $n_0 = 15-20\%$ jó,
- $n_0 = 20-25\%$ nagyon jó.

Laza üledékekre jellemző átlag porozitás értékek: kavics 25-40%, homok 25-50%, kőzetliszt 35-50%, agyag 40-70%. Igazgatóságunk területe a talajvíztartó összlet geológiai felépítését, a kőzetkifejlődést tekintve eléggé heterogénnek mondható, ezért vettük az említett arányszámok átlagát, mely alapján a valós víztérfogat a számított különbség értékek 1/3 része, mely statikus vízkészlet állapotot mutat.

Összehasonlítva az országból távozó 6 km^3 mennyiségű felszíni vízzel, igen nagy felszín alatti vízkészlettel rendelkezünk, mellyel megfelelően gazdálkodva a jövő nemzedéke sem kellene, hogy hiányt szenvedjen.

A dombsági területen jellemző magas vízállások minden térképen jól láthatóak, ez a dombsági-, hegylábi- területekről utánpótlódó vízmennyiségnek, illetve a magasabb terepmagasságnak tudható be. A legnagyobb vízszint változás a Tisza vonalában tapasztalható (folyó leszívó hatása). A Zagyva igazgatósági területén a folyó leszívó hatása csak csekély mértékű. A Jászsági- és a Nagykunsági-főcsatorna vonalában, illetve a Tisza-tó térségében kisebb-nagyobb talajvíz emelkedés volt észlelhető. Az igazgatóság DK-i részén is követte a talajvízdomborzat a felszíni domborzatot a süllyedék irányába,

a területen itt a legalacsonyabb általánosságban a talajvízszint.

2020. évben jellemző öntözésfejlesztési pályázatok kapcsán számszerűsítésre kerültek az igazgatóság területén jellemző legális (VKJ alapján) és illegális vízhasználatok. A talajvíz alakulását a természeti tényezőkön túlmenően egyre hangsúlyosabban alakítja/alakíthatja az öntözési célú talajvíz felhasználás. Öntözésre elsősorban **talajvizet** használnak, legálisan a 2020-ban **684 723 m³ lekötött** vízmennyiségből **533 270 m³ lett felhasználva, rétegvíz** tekintetében pedig **1 702 883 m³ lekötött** vízmennyiségből **696 116 m³** a 2020. évi VKJ bevallások alapján.

2020. január 1-től a mezőgazdasági öntözési célú kutak engedélyezési eljárása az 511/2020. (XI. 20.) Korm. rendelet és a Vízgazdálkodásról 1995. évi LVII. tv. módosításáról szóló 2020. CLXXV. tv. alapján az alábbiak szerint változott meg:

Mezőgazdasági öntözési célú kút **előzetes bejelentést** követő jóváhagyás után **létesíthető**, illetve a korábban fúrt kút **nyilvántartásba vétele** kérelmezhető, **amennyiben a következő feltételek együttesen teljesülnek:**

- A kút nem érint védett vagy védendő vízbázist, azaz a kutat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele nélkül, továbbá a hatósági nyilvántartásban szereplő talaj vagy talajvíz szennyezéssel nem érintett területen létesítik.
- **A kút talpmélysége az 50 métert nem haladja meg**, és az első vízzáró réteget nem éri el.

(Folytatás a 6. oldalon)

- A kúthoz kapcsolódó öntözőrendszer kizárólag a létesítő, üzemeltető művelése alatt álló területek öntözését szolgálja.
- A bejelentés jóváhagyását követően a létesítés során a víz mennyiségének mérését biztosító digitális kútvízmérővel felszerelte.

2021. évre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat a VKJ programban az öntözési célú vízkivételekre vonatkozóan.

Engedély nélküli talajvíz felhasználás jellemzően kétféle módon történik, az egyik az illegális öntözőkutak víztermelése, a másik pedig a magánházaknál lévő, főként locsolási célra létesített kutak. Ezeknek a termelésére pontos adatok nincsenek, azokat csak megbecsülni lehet. Házi kiskutak esetében 50 m³/év vízfelhasználással és a településeken jellemző lakásszámokkal számolva ez az érték az igazgatóság területén megközelítőleg 11.749.900 m³/év. Az illegális kútból történő szántóföldi öntözés ott jellemző, ahol jelenleg nem áll rendelkezésre felszíni víz. Mivel szántóföldi öntözésnél több ezer m³/év-es vízmennyiség is előfordulhat egy-egy kútból, ezért valószínűleg több száz ezres, ill. milliós nagyságrendű m³/év-es vízmennyiséggel számolhatunk a külterületi illegális kutak esetében. Ez azonban csak durva becslés, mely elég bizonytalan. Számolni kell azzal is, hogy vannak olyan területek, melyeket nem öntöznek sem felszíni vízből (mert nem áll rendelkezésre), sem pedig kútból. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint az illegálisan létesített kutakat bírság nélkül be lehet jelenteni 2023. december 31-ig. Ennek eredményeként a víztestekben javulást várunk, mivel több információnk lesz a víztestet terhelő vízkitermelésekről. Az így felszabaduló vízkészlet később felhasználhatóvá válik (engedélyezhető). Az illegális kutak száma nagy, a hatósági engedélyek díja nagyon magas. Ezen díjak csökkentésével szintén lehetne ösztönözni a lakosságot arra, hogy engedéllyel létesítsenek kutakat. Az illegális kutak bejelentésének víztestre gyakorolt mennyiségi és minőségi állapot-„javító” hatását 2027 utánra várjuk.

Az igazgatóság területén nagy számban vannak jelen kutas öntözőtelepek a Hevesi-sík és a Duna-Tisza közti homokhátság területén. Felszín alatti vízből történő öntözés ezen a két területen koncentrálódik, mivel a felszíni vízből való öntözési lehetőségek korlátozottak vagy egyáltalán nem jellemzőek.

A locsolásra/öntözésre szánt vízmennyiséget ki lehet esetlegesen váltani, illetve egészíteni a csapadék összegyűjtéséből keletkező vízmennyiséggel, csökkentve így a felszín alatti vízkészletek igénybevételének mértékét. A mezőgazdaságban lehetőség van a csapadék, valamint az esetlegesen kialakuló belvíz helyben tartására a megfelelő agrotechnika alkalmazásával, segítve a víz mélybe szivárgását. Távlati javaslat a belvizek külterületen való tározása a talajban történő beszivárogtatásával, melynek a legegyszerűbb megoldása a megfelelő agrotechnika alkalmazásának megkövetelése. Ez a megoldás 100 mm/év kiváltására alkalmas síkvidéken.

A célzott felszín alatti vízutánpótlás (MAR) egy másik lehetséges módja a talajvíz és a sekély rétegvíz vízszint-csökkenés mérséklésének. A KÖTIVIZIG területe geológiai szempontból igen heterogénnek mondható, melyet a 2017-ben elkészített Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terv részletesen tartalmaz. Területünk nyugati része a Duna-Tisza-közi homokhátság, illetve az északon elterülő Ős-Zagyva és Ős-Sajó-Hernád hordalékkúp leáramlási (beszivárgási) területe. A Tiszántúl pedig teljes mértékben feláramlási terület hidrogeológiai szempontból.

Az elsősorban a **víz beszivárogtatására** irányuló módszereken belül a leáramlási területeinken a felszíni beszivárogtató módszereket lehet jó hatásokkal alkalmazni, ezek közül is a csatornák és árkok, többletöntözés, árasztás, valamint a beszivárogtató tavak és medencék, mint specifikus MAR típusok merülhetnek fel.

(Folytatás a 7. oldalon)

A Duna-Tisza-közi homokhátság vízpótlásával már évtizedek óta foglalkoznak. A Duna-Tisza-csatorna és hozzá kapcsolódó elemek, mint például a beszivárogtató tavak és medencék, csatornák és árkok MAR típusok a vízpótló rendszer megépülésével jelen lesznek a területen. A másik három említett felszíni beszivárogtató módszert pedig mind gazdaságosság, mind pedig hatásfok szempontjából további vizsgálatokat igényelnek a területen.

Lehetőség van más módon is célzott felszín alatti vízutánpótlást végezni, mégpedig a **víz felfogására, összegyűjtésére irányulóan**. Területünkön ez kétféleképpen valósítható meg. Az egyik a medermorfológiai módosítás: a meder horizontális kiterjesztése, a másik a felszín alatti gát.

A meder horizontális kiterjesztés módszer lényege, hogy a felszíni vízfolyás medrének horizontális kiterjesztésével a meder nedvesített felülete mesterségesen megnövekszik, így fokozva a folyó/csatorna felől a felszín alatti víztartóba történő beszivárgást. A nedvesített felület növelése elérhető a meder kiszélesítésével, bordázásával, kotrásával. A beszivárgási terület növelésével és az áramlási sebesség csökkentésével az utánpótlódás mértéke növelhető. A talajvízszint izovonalas ábrázolása kapcsán ezen módosítások nélkül is végbemegy ez a folyamat, valószínűleg az esetleges módosításokat követően az utánpótlódás mértéke megnövekedne.

A meder horizontális kiterjesztése további vizsgálatokat igényel.

A felszín alatti gát lényege, hogy olyan alacsony átteresztőképességű terepszint alatti akadályt kell létrehozni, amelyek szerkezetek részlegesen gátolják a felszín alatt áramló víz oldalirányú mozgását annak érdekében, hogy a víz szintjének megemelésével többlet vizet tározzanak. Ezt területünkön a Maros-hordalékkúpon zajló vizsgálatok mintaterületének példájára a Jászsági-süllyedék típusú terület-részen, az ős-Zagyva és ős-Sajó-Hernád folyók által lerakott kavics teraszon lehet érdemes megpróbálni, megfelelő vizsgálatok és előtanulmányok birtokában.

Az esővíz és felszíni lefolyásból származó víz összegyűjtésére és hasznosítására jellemzően a városokban van lehetőség, amennyiben a van megfelelő befogadó közeg. Ezt legtöbbször szikkasztási próba és talajmechanikai vizsgálatok megfelelő eredményeinek a birtokában lehet megvalósítani. (30/2008 KvVm rendelet 61 §) A városokban és lakott területeken ahol lehetőség van rá nagyon jó hatásfokkal tudna működni a célzott felszín alatti vízutánpótlás. Már több városban valósították meg az úgynevezett „spongecity” (illusztrációnk), azaz szivacs város módszert, melynek lényege, hogy az esővizet és a felszíni lefolyásból keletkező vizet nem elvezetik, hanem helyben tartják és így hasznosítják. Azonban van egy probléma, amely ezt erősen gátolja: a beszivárogtatásra alkalmas felületek leburkolása. Ilyen esetekben az esővíz nem tud elszivárogni, hanem gondoskodni kell az elvezetéséről az esetleges károk elkerülése érdekében. A sok burkolt felület nyári forró napokon ontja meleget, taszítja a vizet. A több zöld felülettel rendelkező városokban sokkal kellemesebb lehet a klíma, arról nem is beszélve, hogy a vízgazdálkodásban is jótékony hatásra lehet számítani.

Mészárosné Bunász Nikoletta

csoportirányító2, VVGO

AKTUÁLIS Hajózni muszáj, öntözni pedig kell

Az idei mezőgazdasági vízszolgáltatást nyolc üzemelő (Jászsági, Nagykunsági, Tiszafüredi, Tisza-tó közvetlen, Túrtó-Halásztelki, Gástyási, Tiszavárkonyi, Tiszakécskei) öntözőrendszeren, jellemzően saját üzemeltetésben a szakaszmérnökségek útján, valamint külső üzemeltetők bevonásával látjuk el 28 vízszolgáltatási egységben. Ebben az évben 4 egységgel bővültünk: az Nk.XII. öntözőfűrtről leválasztott Kungyalui fűrtrrel, a Nagykunsági közvetlen öntözőfűrtről leválasztott Harangzugi fűrtrrel, a Cserőközi fűrtrrel valamint a Gástyás 1. öntözőfűrtről leválasztott Kontai öntözőfűrtrrel.

A két külső üzemeltető szervezet 2022. évben változott. A MÖSZE Kft. továbbra is igényt tartott az üzemeltetési szerződés meghosszabbítására, azonban a TRV Zrt. a KÖTIVIZIG érdekeltségi területén nem kívánt tovább üzemeltetni. Üzemeltetésre jelentkezett be a Kisújszállás-Kontai Gazdák Öntözési Közössége Kft. A létesítmény, amelyet üzemeltet, ugyan harmadlagos mű, de a vízkivételt biztosító Gástyás II. öntöző-csatorna végén lévő szivattyútelep a Magyar Állam tulajdona.

A vízszolgáltatási egységek között 10 szivattyús, melyek a Kontai fűrtr kivételével saját üzemeltetésben vannak. A Csátés szivattyús fűrtrben a megfelelő üzemvíz-szintet traktor meghajtású VENERONI szivattyú biztosítja. Ez évtől üzemeltetjük a Tiszakécskei vízkivételi művet, ahol a csatorna a Magyar Állam tulajdonában lévő közcélú létesítmény, a vízellátást szolgáló két szivattyú pedig magán és önkormányzati tulajdonban lévő. Az üzemeltetés az igények összehangolására és az idegen tulajdon használata miatt fokozott figyelmet igényel. Meg kell említeni a Cserőközi fűrtröt, mely ugyan gravitációs fűrtr, de 3 db. szivornya üzemeltetésével biztosítja a vízszolgáltatás.

2022/5/5 11:07

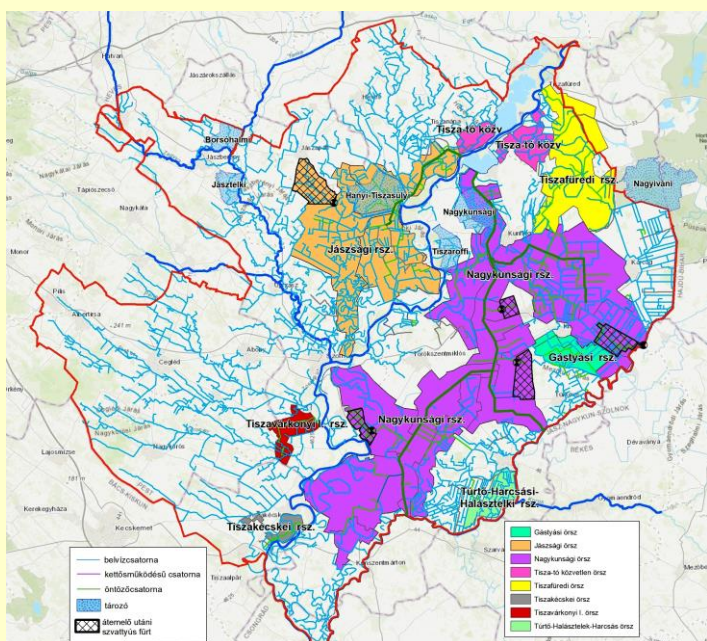
Az örvényabádi (belvíz I.) projektből megépült két új szivornya

2022/3/0 08:59

A tiszakécskei vízkivételi mű

(Folytatás a 9. oldalon)

Öntözőrendszereink hatásterületei

2022. évben a mezőgazdasági vízszolgáltatást **407,436** km hosszú üzemelő öntöző- és **499,944** km térinformatikai hosszú kettősműködésű csatorna-hálózaton végezzük annak üzemeltetésével, fenntartásával, **211.481** ha nagyságú nettó hatásterületen. Tehát az igazgatóság érdekeltségi területének 29,5 %-án a vízszolgáltatás biztosított a gazdálkodók számára. Az üzemén kívül helyezett öntözőcsatornák hossza a Tiszakécskei öntözőcsatorna üzembe állításával lecsökkent 136,409 km-re.

Igazgatóságunk területén 2022. június 20-án összesen **909 db**, mezőgazdasági vízellátás körébe tartozó vízjogi üzemeltetési engedélyt tartunk nyilván, nettó **44.404 ha** (szántó, kertészet, gyümölcsös, rét-legelő, rizs, halastó művelési ágú, vizes élőhely, tározó, holtág) területre, összesen **125,391 millió m³/év** lekötött vízmennyiségre és **44,783 m³/s** lekötött vízszugárra. Az engedélyezett területből ellátható főműves nettó terület **39.321 ha**; főmű nélküli (ún. saját vízkivételes) nettó terület **5.083 ha**.

Az OVF részére 2022. május 31-ig 522 db támogatott vízszolgáltatási szerződést jelentettünk le 37.226,65 ha területre.

Támogatott szerződésekhez kapcsolódó rendkívüli vízhasználatokhoz száma május 31-ig 41 db volt 626,72 ha területre. A szerződések megkötése folyamatos a kiadott vagyonkezelői hozzájárulások alapján.

A rendkívüli vízhasználatok iránti igény növekedett. A gazdálkodók felismerték az ugyan csak egy hónapra érvényes vízhasználatban rejlő termésmentést, esetleg termésátlagnövelést célzó lehetőséget, melyhez május 23-tól a szakágazat saját hatáskörben adja ki a vagyonkezelői hozzájárulásokat.

A térítéses szerződések száma május 31-ig 16 db. A jóléti tavak, horgásztavak, létesítési engedélyhez tartozó technológiai vízkivételek által ellátott terület 373,46 ha.

A főműveinken kitermelt víz mennyisége 2022. május 31-ig 158.453 em³ az alábbi megbontásban:

Öntözés: 8327 em³
(18909 ha)

Rizs: 4668 em³
(1954 ha)

Halastó: 19913 em³
(2879 ha)

Ökológiai célú vízfelhasználás: 15393 em³

vízátvezetés/csatornafeltöltés: 7 3787 em³

párolgás/beszivárgás: 36365 em³

Összesen: 158.453 em³

Ebből a TIKEVIR vízátadás, valamint holtág és ökológiai célú vízleadás:

Térségi vízátadás (HK-be): 5286 em³

Térségi vízátadás a HB-ba: 62588 em³

Alcsi HT vízpótlása: 259 em³

Millér fcs. vízminőség javítása: 10332 em³

Cibakházi HT vízpótlása: 325 em³

A létesítmények üzemeltetésében és fenntartásában 140 fő vesz részt, idény jellegű munkarendben 34 fő dolgozik.

A vízszolgáltatási egységekben alkalmazott, OVF által jóváhagyott szolgáltatási díjak továbbra sem fedezik a létesítmények üzemeltetési fenntartási költségeit. A jelenlegi üzemanyag és villamos energia költségek megfizetése pedig, úgy tűnik, tovább fogja rontani létesítményeink fenntartottságát.

Az alapidíjon továbbra is 50% állami támogatás jár.

Vízszolgáltatási idény kezdetére létesítményeinket az üzemeltető szervezetek feltöltötték, **(Folytatás a 10. oldalon)**

a belvízcsatornákon a vízvisszatartási üzemrendre átálltak. A Tisza és Hármas-Körös vízállása kedvező volt a holtágak feltöltésére.

A tartósan vízhiányos időszakot a Belügyminiszter 2022.03.21 napjától elrendelte. A készültségi fokozatok elrendelése a HDIs index és a hidrometeorológiai előrejelzések alapján folyamatos.

Májusra a megnövekedett vízigények miatt a Nagykunsági-főcsatorna I. böge üzemvízszintjét OMIT engedéllyel megemeltük. A Jászvári rekonstrukciós projekt eredményeként 87,80 mBf üzemvízszinten tartjuk.

Aszályjelentéseket és a vízhiány elleni védelmi intézkedésekről heti jelentéseket teszünk.

Az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendeletmódosítása alapján a vízhiány kezelő körzetekre az általános védelmi terv elkészült, részletes vízhiányvédelmi tervek összeállítását folyamatosan végezzük.

Feladatainak ellátása során figyelembe vesszük az Agrárminisztérium elvárásait. Figyeljük az Öntözési Közösségek számának alakulását, fejlesztési terveiket, hiszen a harmadlagos művek fejlesztésének alapja a főművi oldal rendelkezésre állása. Ezért céloztuk meg a Tilalmasi fejlesztést és a Tiszavárkonyi öntözőrendszer fejlesztését. Ezért készítjük a Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása I. ütem keretében a Lakitelki öntözőcsatorna ismételt üzembe helyezését célzó rekonstrukciós, és fejlesztési munkálatokat tartalmazó terveket.

Nem felejtkezhetünk el a területünkön működő halgazdálkodó szervezetekről sem. 2022. évben a halgazdálkodó szervezetekkel az OVF-MOHOSZ között létrejött együttműködési megállapodás alapján a területi megállapodások megkötését végezzük.

Kelemenné Mészáros Szilvia

Terítéken a közfoglalkoztatás

Az eredetileg 2021 őszi tervezett - ám akkor a vírushelyzet miatt elmaradt - VIII. Országos Vízügyi Közfoglalkoztatási Értekezletet ez év március 30-31. között rendezte meg igazgatóság Tiszakécskén. Az értekezleten tiszteletét tette Réthy Pál közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár, Láng István főigazgató, Dr. Tóth László gazdasági főigazgatóhelyettes, valamint Lábdy Jenő műszaki főigazgatóhelyettes is.

Papp Sándor

Konferencia a vizek szennyezéséről

Lovas Attila igazgató is előadást tartott a „Műanyagszennyezés a szárazföldi vízgyűjtőktől az óceánokig” című konferencián, amit a NKE Víz tudományi Kara és Portugália hazai nagykövetsége szervezett május 3-án a Ludovika Campusán. Az eseményen – amely előrendezvénye volt az ENSZ június végi, Portugáliában tartott Nemzetközi Óceán Konferenciának – a KÖTIVIZIG első embere a tiszai műanyagszennyezésről, a Kiskörén végzett védekezésről, valamint a PET kupa aktivistáival a folyó megtisztítása érdekében folytatott együttműködésről tájékoztatta - angol nyelven - a hallgatóságot.

LZ

PET KUPA Ahogy a kalózkapitány tapasztalta

Június 16-19. között rendezték meg a III. Tisza-tavi PET Kupát, melyen a KÖTIVIZIG a 14 induló csapatból az előkelő 4. helyen végzett.

A résztvevő kollégák: Katona Péter (MBSZ), unokái, Simon és Zénó, Törőcsik Tamás (MBSZ) és fia, Kerecsen, Farkas János (MBSZ), Feit János (Szolnoki Szmg) és fia, Kevin, Fodor József (Központ), valamint én, mint PET kalózkapitány.

A szállásunk a tiszafüredi kempingben, egy sok csillagos égbolt alatti sáttáborban volt, a hajóépítés helyszíne innen pár percre a Morotva biciklis pihenőnél. Az első nap, többnyire hulladékokból épített tutajt kellett a csapatoknak építeni, melyre a verseny során a kenukkal összegyűjtött szemetet tudták felrakni. Gondoltam, mi baj lehet, egy erős MBSZ-es szerelői-, kreatív támogatással és egy Ford Ranger platónyi szerszámmal, gyerekjáték lesz számunkra egy „úszó valamit” összehozni. Így is lett! Csakhogy: a választható, már előkészített fedézetekből az „építő brigád” a legerősebb testet választotta ki, mely már ekkor is alig-alig volt mozdítható emberi erővel. Megjegyezném, az „MBSZ-es fiúk” emelőgép kezelői vizsgával rendelkeznek, csak most a daru éppen nem állt rendelkezésükre. A versenyt megelőzően már hetekkel tervezgettük az ideai hajónk ideális méreteit, összegyűjtöttük a beépítésre alkalmas anyagokat, árnyékolókat, lepróbtuk a bontásból származó napelemet a kölcsön kapott elektromos motorral és bízunk benne, hogy minden a terv szerint fog alakulni.

Persze ez nem így lett!

Száraz jéggel és vízzel felfújt, használt PET palackokat készítettünk elő, melyek kötegelve biztosították a hajónk vízen maradását. Illetve ekkor még csak bízunk benne, hogy biztosítani fogja. A felnőttek munkáját felügyelő gyerekek emiatt el is nevezték az épülő hajónkat Titanic-nak.

Persze a munkából a gyerekek is rendesen kivették a részüket. Palackot pumpáltak, majd töltöttek meg száraz jéggel, vízzel, hálót rögzítettek, vagy éppen teknőst, vízisiklót mutattak nekünk. Már sötétedett, a hajónk pedig még nem állt készen a három napos megpróbáltatásra. Szerény számítások szerint a 1,5 tonnás hajótest, ha készen is lett volna, ez a maroknyi legénység vízre akkor se tudta volna tenni.

Így az esti bemutatkozó közös program után aludni tért a csapat, hogy másnap reggel, még az indulás és a parti szemle előtt, készre tudjuk jelenteni az úszóművünket. Igen! Ezeknek a hulladék hajóknak is részben meg kell felelni a hajózási szabályoknak. Kötelező felszerelés a horgony, a csáklya és a mentőpatkó, valamint vontatásra alkalmas hajókötéllal kell felszerelni, hogy egy hirtelen jött vihar esetén partra lehessen vontatni.

Másnap reggel már csak 40 ember hiányzott, a hajó vízre bocsátásához. Hogy megkönnyítsük a helyzetünket, meredek parton építettük meg a hajót - mert itt volt árnyék. Persze nem esett jól senkinek 30 métert sétálgatni a 1,5 tonnás hajóval a lankás partig, majd ott a vízbe imádkozni. De amikor vízre került a „**REMEKMŰ**”, a legnagyobb csodálkozásunk tökéletes volt!

Úgy siklott, úgy szelte a habokat, hogy azt még Pádár Gabi is megirigyelte volna! Hála a precíz számításoknak, a jól előkészített mérnöki munkának, és a tökéletes kivitelezésnek! Ezután mindenki elfoglalta a helyét, ki a nagyhajó fedézetén, ki pedig a kenukban, mint dzsungelharcos PET kalóz.

(Folytatás a 12. oldalon)

Tiszafüredről rajtolt a csapat. A menetrendünk a következő volt:

- 2. nap (jún. 17.) - Tiszafüred - Tizzaszőlős
- 3. nap (jún. 18.) - Tizzaszőlős - Tiszaderzs
- 4. nap (jún. 19.) - Tiszaderzs - Dinnyéshát

Napközben harcoltunk az elemekkel: szél, hullámok, gyorsközeledésű-, motorcsónakos hullámkeltők, szúnyogok, hőség, szikrázó napsütés és közben szedtük a vízen úszó, vagy a nádasban, erdőben fennakadt PET palackokat és egyéb oda nem illő tárgyakat. Jó érzés egy-egy erősen szennyezett területre visszanézni, miután 15-20 zsáknyi szemetet összeszedtünk róla.

A zsákba gyűjtött szemetet délután még szelektáltuk, hiszen a verseny során PET-akat lehetett gyűjteni a szelektív hulladék leadással. Letekerni a kupákat, külön szedni a kék, az átlátszó és színes PET palackot, a fémet, az üveget és a kommunális hulladékot. És még ott van a HDPE is, amit elég nehezen jegyeztek meg többen, de tökéletesen szelektálták.

Ezután már elég fáradtan tértünk vissza a sáttáborunkba egy frissítő zuhanyra és vacsorára. Szinte már észre se vettük a kényelmes matracunk hiányát és egy idő után kezdtünk hozzászokni a szúnyogok jelenlétéhez. Az éjszakai csendet néha egy-egy énekes jelölt kolléga törte meg, akik szerencsére a vízügyi szolgálatot választották az énekesi karrier helyett. Azt a következtetést sikerült még levonnunk a reggeli világmegváltó kávézás közben, hogy a Tisza-tónál sokkal rövidebbek az éjszakák mint az Alföldön.

A 3. nap csoda történt! Találtunk egy palack

postát, melyben az alábbi román nyelvről fordított szöveg állt: „Híres ploiesti varázslónő vagyok, ha hozzád jutott ez a levél és gondjaid vannak szerelemben, egészségben, üzleti ügyekben, hívjál!” Meg volt adva egy telefonszám és a dátum: 2014. 06. 27. Természetesen sms-ben elküldtük a számra a levél megtalálásának helyét, idejét és azóta is várjuk a csodát!

Az utolsó nap Tiszanána előtt a nádasok emberfeletti megpróbáltatásnak tették ki a csapatokat. Rengeteg, de tényleg, több száz zsáknyi szemét hevert fennakadva a nádban úgy, hogy a kenuból kiszállva egy palack szigeten álltunk. Fájdó szívvel hagytuk hátra a hulladék hegyet, amelyből azért jelentős mennyiséget magunkkal vittünk a partra, hogy a megfelelő válogatást követően egy megújult külsőben tovább tudják folytatni a létezésüket a környezet károsítása nélkül. A PET Kupa csapata által tovább kezelt hulladékból előállított termékek már stég, tiszai ladik, toll, vonalzó, kenu és egyéb más formában is megtalálhatóak a környezetünkben, ezáltal is csökkentve az ökológiai lábnyomunk nagyságát.

A KÖTIVIZIG csapatban résztvevő kollégáknak és családtagjaiknak ezúton is gratulálok! Mi most sem szedtünk kevesebb hulladékot, mint ezelőtt, csak az ellenfelek szedtek egy kicsit többet. A harmadik helyről mindössze 3 zsáknyi palackkal maradtunk le, de vígasztal bennünket, hogy mindösszesen a 3 nap alatt 1500 zsák hulladéktól sikerült megtisztítani a rendezvény keretében a vízpartot, melynek közel 70 %-át újra is hasznosítják. **Fodorné Mészáros Tünde**

Egy konferencia margójára, avagy szőrén a lovat?

A pandémia számos területen megváltoztatta a jogászok munkáját. Az új élethelyzet új szabályokat hozott, addigi evidenciák hasadtak meg. Mint valamennyi egyéb területen, az igazságszolgáltatásban is teret hódított a technika. Túlzás nélkül állíthatjuk, a technikai eszközök használata egyrészt a túlélés zálogává vált, másrészt lehetőségek tárházát nyitotta meg.

Ilyen előzmények után kaptunk felkérést a jogi konferencián előadóként is történő részvételre, még kora tavasszal. Akkoriban minden olyan távolinak tűnt. A téma kidolgozása haladt, a prezentáció készült, majd megérkezett a hivatalos meghívó is. Izgatottan falta a szemem a témákat - valamennyi érint bennünket, egyre csigázódott bennem a kíváncsiság, és végre megérkeztünk.

Előléptünk a maszkolt arctalanságból, nem csupán szemmel kommunikálhattunk. A kézszorítások, mosolyok azonnal életre keltették a kollegialitáson túlmutató összetartozás érzését.

Egy videokonferencián is átadható egy ismeretanyag, de élőben valahogy más. A technika odakerült közénk, mint ló és lovas közé a nyereg. A nyereg, mint csodálatos eszköz megkönnyítette hatalmas távolságok leküzdését, lehetővé tette a hátrafelé nyilazást, de ott van a ló és lovas között, akik távolabb kerültek egymástól, és másként érzik egymás rezdüléseit. Más előadni úgy, hogy közvetlen kapcsolatban vagyunk hallgatóságunkkal, akik kedves kollégáink, nem csupán arcokat, hanem egész embereket láthatunk. Még nem esett szó a helyszínről: a Szarvas-Békésszentandrás Holt-Körös partján lévő konferenciateremnél nehéz ideálisabb helyszínt találni vízügyi témák megtárgyalására, melyet megkoronázott a vendéglátók figyelmessége és a kulináris élvezetek.

Szakmai ismereteinkben, kapcsolatainkban egyaránt gazdagodva térhetünk haza, köszönjük igazgató úrnak, hogy biztosította számunkra az épülés lehetőségét. **Dr. Értékes Tamás**

Vízügyi Erdészeti Országos Értekezlet a Tisza-tónál

Június 16-17-én Poroszlón rendezték meg a Vízügyi Erdészeti Országos Értekezletet.

Az értekezlet célja a vízügyi igazgatóságok erdészeti feladatokkal megbízott munkavállalói számára a szakmai ismeretek bővítése, gyakorlati tapasztalatok cseréje, amely idén a 12 vízügyi igazgatóság erdőmérnökei és erdészei részvételével zajlott. Az NFK által akkreditált „Különleges erdőgazdálkodási módszerek a nagyvízi mederben” című továbbképzés során a jogosult erdészeti szakszemélyzetnek a kiemelt besorolás meghosszabbításához szükséges kreditpont is megszerezhető volt.

Első napon a szakmai előadások megtartására került sor. Többek között Pap László az Agrárminisztérium Erdőkért Felelős Államtitkárságának Erdészeti Fejlesztéspolitikai és Innovációs Főosztályának vezetője az erdőgazdálkodás pályázati lehetőségeit ismertette, kiemelten az árvízvédelmi célú erdőszerkezet átalakítása és fenntartása érdekében. Emellett saját tapasztalataikat is megosztották egymással a munkatársak a továbbképzésen prezentációs formában,

illetve szóba került két aktuális probléma is. Az ÉDUVIZIG hódkezelési gyakorlatát ismerhették meg a jelenlévők. Az árvízi lefolyást akadályozó és egyéb, a vízügyi fenntartási munkákat megnehezítő idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatban NYUDUVIZIG koordinációjával folyamatban van ezen fajok kapcsán a vízügyi kezelésű területek országos fertőzöttségi térképezése, az okozott többletköltségek kimutatásával, amelyről bővebb ismertetőt hallhattak a résztvevők.

A terepi programon hat helyszínen mutatták be az ÉMVIZIG-es kollégák az elért eredményeiket a dél-borsodi Tisza nagyvízi mederben Tiszabábolna, Tiszadorogma, Ároktő községek határában, hogy hódítják vissza a legelőket, szántókat a gyalogakáctól, továbbá, hogy alakítanak ki fásított területen fás legelőket a hullámtéren. Az értekezlet során megszerzett információk, tapasztalat-cserék elősegítik a vízügy erdészeti ágazatának szakmai fejlődését, szakemberek ismereteinek bővítését, tudásuk frissítését. **Szilágyi Annamária**

Országos Árvízvédelmi Értekezlet Győrben

Május 10. és 12. között rendezte meg az ÉDUVIZIG az országos szakági értekezletet, ahol mind a 12 vízügyi igazgatóság és az OVF is képviseltette magát. Az előadásokban az aktuális vízkárelhárítási témákról, projektekről, tapasztalatokról hallgathattuk meg kollégáink értekezéseit.

Az idei évben az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság területén tartotta meg a szakágazat éves kiértékelését az árvízvédelem, a folyó- és tószabályozás feladatairól. A három napos konferencián igazgatóságunk részéről előadást hallhattunk a Karcagi Gábor Gyakorlópálya oktatási tematikájáról, a gyakorlatok lebonyolításáról, valamint a közép-tiszai MÁSZ projekt problémáiról Kara Róbert kollégánktól. Az értekezletet színesítette Fazekas Helga és Ficzer András közös előadása a hullámtéri projektek hatásai árvízvédelmi és erdészeti szempontból. A felvetett témák olyan aktuális problémákat, tapasztalatokat mutattak be, amely a résztvevő kollégák számára is hasznos információkat tartalmaztak. Emellett számos olyan kérdésekben tudtunk egyeztetni, mint a nagyvízi mederkezelési tervek, az úszóművek, vízfelületek használatának jogi kérdései, illetve a nagytavak fejlesztései, a vízfelületek használatai.

A szakmai előadásokat az első napon rövid városnéző sétával zártuk, ahol a Püspökvári Toronykilátóból tárult elénk a város látképe (képünk), majd ezt követte a helyi jellegű borokról szóló előadás és borkóstoló a Kálóczy téri védelmi központban.

A tartalmas nap után jól esett a pihenés. A következő napi előadássorozatot követően a Mosoni-Duna torkolati mű előkészítéséről, tervezéséről és kivitelezéséről hallhattunk részletes beszámolót Maller Mártontól. A művet személyesen is megtekinthettük. A csapat szerencsésebb résztvevői a vízen érkeztek a műhöz az új Erebe kitűzőhajóval.

A hajószilipelés után, partra szállva csatlakozhattak a buszokkal érkező kollégákhoz. Az időjárás is kegyeibe fogadta a rendezvény résztvevőit, hiszen közel 30 fokos hőségben sétálhattunk a létesítményen. Kissé megviselve érkezünk vissza a szállásunkra, ahol kellemes vacsora és hűsítő italok mellett, baráti beszélgetéssel zártuk az estét.

A záró napon, a délelőtti előadásokat meghallgatva, egy közös ebéddel köszöntünk el egymástól, ahol a következő évi konferencia házigazdájára is fény derült. Köszönjük a rendezvény szervezőinek a tartalmas szakmai programokat és a szíves vendéglátást. Jó volt a város barátságosabb és nyugodtabb oldalát látni, és nem egy újabb árvízi védekezésben részt vállalni.

Kéri Brigitta

KITÜNTETETTEK Elismerések kollégáinknak

A közelmúltban három kollégánk részesült elismerésben. A Magyar Hidrológiai Társaság május 24-én tartott közgyűlésén Dr. Kovács Sándor, igazgatóságunk nyugalmazott vízrajzi osztályvezetője Dr. Schafarzik Ferenc emlékérmet, Richter József Richárd, a Kiskörei Szakasz mérnökség területi felügyelője Pro Aqua emlékérmet, Mácsai Tiborné szakágazati vezető (VÜO) pedig a Duna napon Főigazgatói Oklevelet vehetett át.

Dr. Kovács Sándort 44 éve köti hivatása a Tiszához, egy évtizede pedig oktatja is a fiatalabb mérnök generációkat a bajai Eötvös József Főiskolán, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karán. A nevéhez számos jelentős munka, innováció kapcsolható: így a VTT koncepció és a Tisza-völgyi üzemirányítási rendszer kidolgozása, a mértékadó árvízszintek újbóli meghatározása, a nagyvízi mederkezelési tervek, a 2D modellezés, de az árapasztást és a nagyvízi vízszállító képesség javítását szolgáló feladatok tudományos hátterének megteremtése is hozzá fűződik.

Richter József Richárd, a Kiskörei Szakasz mérnökség területi felügyelője ellátja a Tisza-tó vízkészletére támaszkodó öntözőfürtök vízszolgáltatási tevékenységének irányítását. Ezen kívül ápolja az 1940-ben üzembe helyezett Tiszafüredi öntözőrendszer hagyományait, a fennmaradt írásos anyagait.

A vízügyi ágazatban végzett kiemelkedő és magas színvonalú munkája elismeréseként a Duna nap alkalmából Főigazgatói Oklevelet kapott Mácsai Tiborné, a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály szakágazati vezetője. Kolléganőnk a kitüntetést Láng Istvántól, az OVF vezetőjétől vette át június 29-én az OVF székházában.

LZ

FOTÓ: OVF

HATÁRAINKON TÚL

A Tisza Iroda hírei

A nyár – a nemzetközi együttműködések szempontjából sem – uborkaszezon, június-júliusban számos, külkapcsolatainkat is érintő programra került/kerül sor.

Június 13-án, 14-én a spanyol vezetésű GoNexus projekt partnerei tartottak szakmai egyeztetést Szolnokon. A főként egyetemi kutatókból és oktatókból álló csapat tagjai közül sokan most először találkozhattak személyesen egymással, a COVID miatt eddig csak online megbeszélésekre került sor.

A GoNEXUS egy négy éves Horizont 2020 innovációs projekt, amelyet az Európai Bizottság támogat. Nyolc mélyreható esettanulmányon keresztül a víz, az élelmiszer, az energia és az ökoszisztémák egyensúlyának helyreállítása érdekében dolgoznak ki stratégiákat.

A szakemberek látogatást tettek a milléri vízügyi múzeumban, valamint az árvízvédelmi tanpályán is.

Június 29-én és 30-án az IDES projekt tréning programjára és érdekléti fórumára kerül sor a Szolnoki Szakasz mérnökség épületében. A meghívott szakemberek megismerkednek a projekt célkitűzéseivel, valamint a készülő IDES Eszköz (Tool) működésének elvével és használatának lehetőségeivel. Számos vízügyi igazgatóság, egyetem jelezte részvételi szándékát.

Július 6-án és 7-én az ICPDR Tisza Csoport tartotta ad hoc ülését Szolokon. Az öt tiszai országból érkező résztvevők tájékoztatást kapnak a Duna és a Tisza ügyeiben is fontos döntéshozó szerepet játszó szervezet elmúlt időszakbeli tevékenységéről, továbbá megvitatják, és várakozásaink szerint elfogadják a JOINTISZA 2.0 és a LAREDAR projektek tervezeteit.

Rátfai György

Bepillantás a vizeink élővilágába

Interaktív feladatokkal mutatták be vizeink élővilágát a KÖTIVIZIG Regionális Laboratóriumának biológusai (Dr. Teszárné dr. Nagy Mariann, Csépes Eduárd és Sólyom Norbert) a Szolnoki Szakképzési Centrum Pálffy-Vízügyi Technikum tanulóinak az iskola Tószegi úti tanműhelyében. Az április 13-án megrendezett elméleti és gyakorlati bemutatót az tette lehetővé, hogy az oktatási intézmény csatlakozott az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett „Fenntarthatóság – környezettudatosság” elnevezésű iskolai programhoz, aminek keretében rendezték meg az előadásokat és szakmai foglalkozásokat a diákok szemléletformálása érdekében.

Ugyancsak ehhez az országos programhoz csatlakozva kaptunk meghívást április 29-én a rákócizfalvai általános iskolába, ahol Kéri Brigitta (ÁFO) tartott előadást a vízügyről és Tiszáról az 5. és 6. osztályos tanulóknak.

VÍZRAJZ Hidrometeorológiai értékelés

2022 első feléve az eddigi legszárazabb ilyen periódus 1963 óta. A sokéves első hat havi 251,1 mm-es csapadékátlaggal szemben az idei év első felében csupán 108,8 mm csapadék hullott le igazgatóságunk területére.

A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján igazgatóságunk területére január 1-től március végéig 25,2 mm csapadék hullott, amely a sokéves január-március havi átlagcsapadék (92,2 mm) 27 %-a. Az észlelések kezdete, 1963-óta az első három hónapban ennyire kevés csapadék még nem esett.

Június végéig 108,8 mm csapadék esett, a sokéves január-június havi átlagnak (251,1 mm) a 43 %-a. 1963-tól vizsgálva az első félévben leesett csapadékot, 2022. év a 108,8 mm-el negatív rekordnak felel meg, ezt követi az 1968. év I-VI. hónapban leesett 122,0 mm-rel.

Vízgyűjtők

Június végéig a Tisza folyó és részvízgyűjtőire lehullott, halmozott csapadék tekintetében elmondható, hogy a Felső-Tisza vízgyűjtőin sehol sem haladtuk meg az I-VI. havi sokéves területi átlag értéket. A legtöbb csapadék június végéig a Felső-Tiszán esett, a sokéves I-VI. havi Felső-Tiszai területi átlagcsapadéknak (447,7 mm) a 97 %-a. A legkevesebb csapadékot a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén mérték, a sokéves I-VI. havi területi átlagcsapadéknak (276,0 mm) az 54 %-a.

Hőmérséklet

Június végéig a havi átlag hőmérsékletek a sokéves adott havi átlaghőmérsékletek felett voltak, januárban és februárban 2,0, illetve 4,3 °C-kal. Márciusban a sokéves átlaggal pontosan megegyezett, 5,7 °C volt. Áprilisban a sokéves átlag alatt volt 1,5 °C-kal. Májusban, illetve júniusban a sokéves átlag felett voltunk 1,5 illetve 3,2 °C-kal.

Folyóink vízjárása

Tisza

2022. június 23-ig a Közép-Tiszán öt közepes vízszintemelkedés volt megfigyelhető, de fokozati szintet csak Kisköre alatti szakaszon haladta meg a januári árhullám. Az árhullám Tiszafürednél január 11-én 18 óra 593 cm-rel (I. fok 650 cm), Kisköre-alsónál január 11-én 20 és 12-én 7 órakor között tetőzött 618 cm-rel (I. fok 600 cm). Szolnoknál január 12-én 7:00 és 13-án 10:00 között 586 cm-rel (I. fok 650 cm) érte el a maximális vízállást.

A februári árhullám Tiszafürednél (I. fok 650 cm) 528 cm-rel 22-én 7:00-kor, Kisköre-alsónál (I. fok. 600 cm) 418 cm-en 22-én 15:00-kor és Szolnoknál (I. fok 650 cm) 415 cm-rel 23-án 19:00-kor tetőzött a vízállás.

Az áprilisi első árhullám Tiszafürednél (I. fok 650 cm) 605 cm-rel 6-án 0:00 és 7-én 9:00 között, Kisköre-alsónál (I. fok. 600cm) 549 cm-en 7-én 9:00-kor és Szolnoknál (I. fok 650 cm) 531 cm-rel 8-án 5:00-8:00 között tetőzött a vízállás. Az áprilisi második árhullám Tiszafürednél (I. fok 650cm) 602 cm-rel 14. 2:00 – 15. 3:00 között, Kisköre-alsónál (I. fok. 600 cm) 534 cm-en 17-én 17:00 - 19:00 között és Szolnoknál (I. fok 650 cm) 531 cm-rel 16-án 24:00-kor tetőzött a vízállás. Az áprilisi végi harmadik árhullám május elején tetőzött Tiszafürednél (I. fok 650 cm) 606 cm-rel május 2-án 15:00 –23:00 között, Kisköre-alsónál (I. fok. 600 cm) 370 cm-en 2-án 22:00-kor és Szolnoknál (I. fok 650 cm) 388 cm-rel 3-án 18:00 és 4-én 2:00 között tetőzött a vízállás.

Zagyva

2022. június 23-ig a Zagyva jásztelki szelvényében csak kisebb pár cm-es vízszintingadozásokat figyelhettünk meg.

Hidrometeorológiai értékelés

Hármas-Körös

2022-ben június 23-ig a Hármas-Körös szarvasi szelvényében árhullám még nem alakult ki.

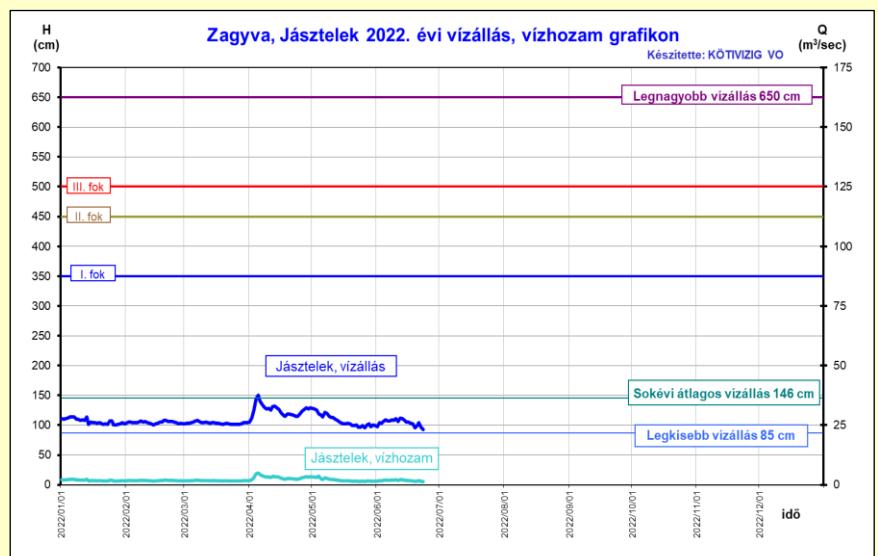
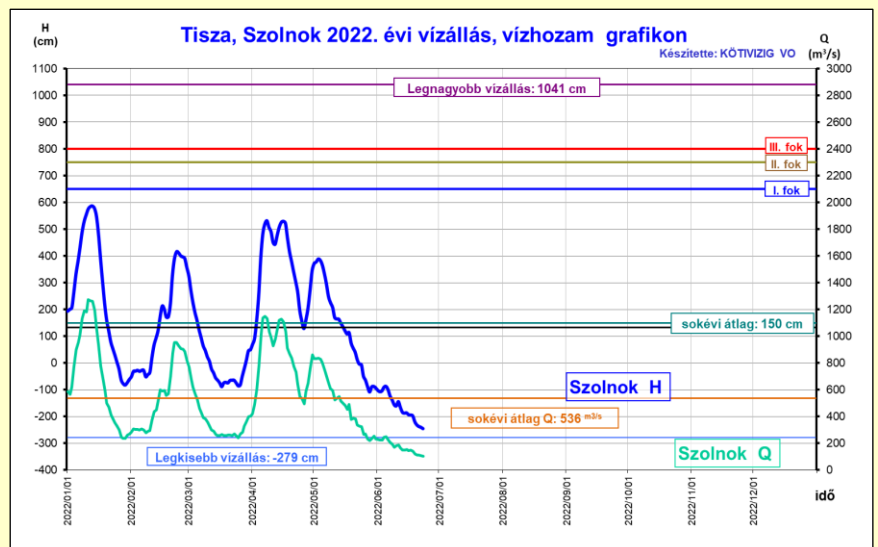
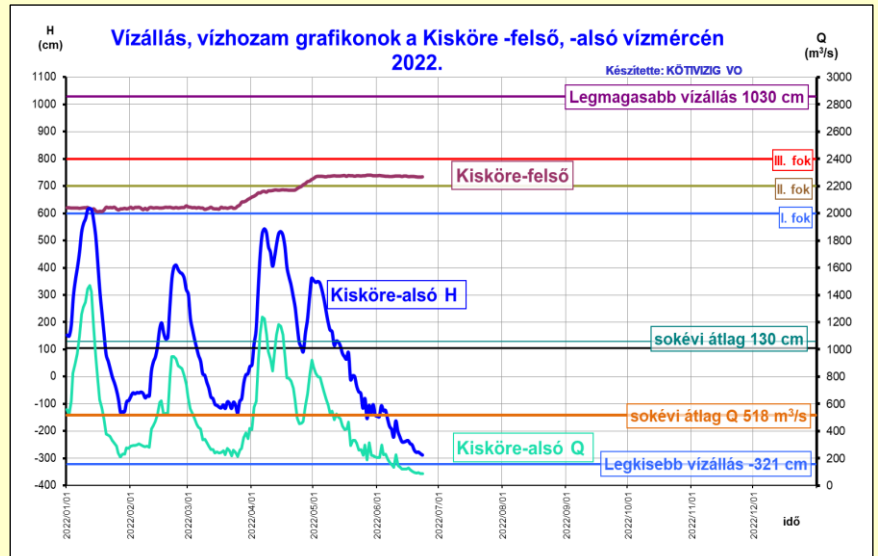
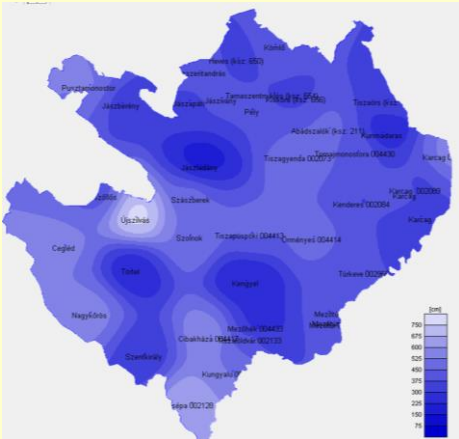
Hortobágy-Berettyó

Június 23-ig a Hortobágy-Berettyón három kisebb vízszint-emelkedés volt januárban, márciusban és áprilisban, de az I. fokú (250 cm) árvízvédelmi készültségi szintet nem érte el egyik sem.

Talajvízállás

A 2022. május végén észlelt talajvízállás adatokat összehasonlítva az április végi adatokkal, a maximális talajvízszint emelkedés 5 cm volt Kenderes térségében, a legnagyobb csökkenés 34 cm, volt megfigyelhető Kengyel térségében az igazgatóság területén. A talajvízszintek május végén a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakasmérnökség területén 245 és 530 cm, a Karcagi Szakasmérnökség területén 105 és 480 cm, a Szolnoki Szakasmérnökség területén 80 és 730 cm, illetve a Mezőtúri Szakasmérnökség területén 150 és 625 cm között változott.

Tóth Ildikó

KÖZÖSSÉGI ÉLET Családi kirándulás Esztergomba

Pünkösöd hétfőjén családtagjainkkal közösen régi koronázó városunkba-Esztergomba utazhattunk az igazgatóság támogatásával.

A Jogi Osztály által szervezett kiránduláson végül közel 160 fő vett részt és indult el a megyénk három pontjáról - Karcagról, Kiskörérről és Szolnokról, hogy megismerje egy kicsit jobban, és egy kicsit másként más szemszögből ezt a gyönyörű, korábban megyeszékhelyként funkcionáló várost. Az utazásunk célja, mindazok mellett, hogy együtt legyünk a családtagokkal, az is volt, hogy közösséget építsünk, hogy oldottabb légkörben egy kicsit jobban megismerjük egymást, és töltődjunk- együtt.

Bevallom számomra nagy élmény volt újra buszon utazni, és nem azért, mert nem szoktam, hanem azért, mert a COVID alatt kicsit elszoktam, elszoktunk a közösségi programoktól, és most jó volt újra egy nagyobb közösséggel együtt kikapcsolódni, és milyen banális, de jó volt együtt „buszozni” is. A látnivalókról nem is beszélve! A Strázsa-hegyen vezetett túrát kértünk, ahol testközelből csodálhattuk meg az éppen virágzó, vagy éppen elnyíló

gyógynövényeket, ismerhettük meg gyógyhatásaikat, illetve a „hegy tetején álló régi őrtoronyból ráláthattunk a dimbes-dombos környékre. A kirándulásunk következő állomása a mindenki által ismert Bazilika volt. Az izgalmat a helyszín felfedezése során az ifjú generáció digitális szárnypróbálgatásai jelentették számomra, hisz a felújított és modernizált kiállító termekben az ifjak nagy erővel nyitottak digitális utat az új ismeretek előtt. A nap csúcspontja számomra és a gyerekeim számára is a Duna Múzeum vizes terepasztala volt, illetve annak gyermekbarát interaktív kiállítása. Zárásként a múzeum foglalkoztató termében gyógyfüvekből készíthettük el kedvenc teáinkat, a csapat másik része pedig az árnyékot adó hatalmas hársfa alatt pihente ki a nap fáradalmait.

Tavalyi évben igazgatóságunk elnyerte a Szolnok Megyei Jogú Város „családbarát” pályázatának megtisztelő első helyezését, és én úgy gondolom, ez a kirándulás egyik, de nem egyedüli bizonyítéka annak, hogy a címet büszkén viselhetjük.

Dr. Malatinszki-Gulyás Anna

Csoportkép a Bazilika előtt

KDC Bemutatjuk a KÖTIVIZIG Darts Clubot

A szolnoki vízügyi igazgatóság mindig is szerette az újdonságokat és a kihívásokat. A dolgozók kreativitásán semmi nem múlik, és a kivitelezés sem marad el. Így történt ez 2021. február 3-án is, amikor a központi dolgozók – két fő alapító tag, Volner Péter (IFO) és Farkas Gábor Péter (ÁFO) – kezdeményezésére megnyitotta kapuját a KÖTIVIZIG Központjában a darts club.

A sportegylet megalakulását a vezetés nagy örömmel fogadta, támogatásuk jeleként a sportoláshoz szükséges helyiséget is biztosította a darts kedvelők részére. Lelkesedésből nem volt hiány. A KDC rögtön szárnyra kapott és mintegy harminc taggal büszkélkedhet a megalakulását követően. A szervezők házirendet és használati szabályzatot írtak a sportszerűség jegyében és a lehetőség folyamatos biztosítása érdekében.

A sportolást, de különösen a nyilak pontos eldobását az egymás közötti verseny teszi igazán élvezetessé. Ennek érdekében, valamint az éles versenyhelyzetben bekövetkező adrenalin fröccs megtapasztalása érdekében,

a klubtagok házi bajnokságot szerveztek 2022 tavaszán tizenkét lelkes résztvevővel. A bajnokság során minden résztvevő játszhatott egy-egy vérpezsdítő mérkőzést az összes ellenféllel szemben, majd az esemény zárásaképpen az első nyolc helyezett úgynevezett egyenes kieséses szakaszban dönthette el a végső rangsort. Ennek folyamán nagy küzdelemben és a pontozás tükrében harmadik helyezést ért el Szalóki Zoltán, a döntő játszmában pedig nem kisebb küzdelemben második helyen végzett Volner Péter, akinek ellenfele Farkas Gábor Péter egy gyönyörű végső 129-es kiszállóval győzedelmeskedett a KÖTIVIZIG Első Darts Házi Bajnokságán.

Ezúton is gratulálunk a győzteseknek és egyúttal az összes résztvevőknek! A KÖTIVIZIG Darts Club továbbra is tárt karokkal várja a csatlakozni, dobálni vágyó sporttársakat az igazgatóság teljes működési területéről.

Kéri Brigitta és Gál Gergely Szabolcs

Az alapító atyák, egyúttal a KDC elmezőnye: Volner Peti és Farkas Gabi

VÍZ-ÜGYÜNK Tanulmányúton Palesztinában

A Palesztin Vízügyi Hatóság Magyar vízgazdálkodási szakmai delegációt látott vendégül május 9. és 13. között.

Az első napon a fogadó fél központjában találkoztunk a helyi szakemberekkel, akik előadásokon keresztül vázolták fel az ország vízgazdálkodási problémáit. Az előadások a vízellátási, szennyvízgyűjtési és kezelési, öntözési és aszálykérdések körét taglalták. A térség földrajzi fekvéséből adódó szélsőséges időjárás miatt itt a vízkérdés nagyon fontos. Szakembereik jól képzettek, zömmel valamelyik európai egyetemen tanultak, tehát a tudás megvan a kezükben a vízgazdálkodási problémák megoldására.

A fejlesztési lehetőségeik azonban meglehetősen korlátozottak, mivel minden beruházáshoz az izraeli állam jóváhagyása szükséges, gyakorlatilag semmit nem tudnak a beleegyezésük nélkül importálni. A két ország közötti ellentét miatt ez a jóváhagyási folyamat meglehetősen nehézkes, évek szükségesek bármilyen szintű előrelépéshez is.

Az Agrárminisztérium szakértőivel is folytatunk egyeztetést, akik kifejezetten érdeklődnek a nálunk kifejlesztett aszálymonitoring-hálózat felépítésével kapcsolatban. Számukra is nagyon fontos kérdés, hogy térben és időben ki tudják elégíteni az öntözési igényeket, ezért minden forrást igyekeznek kihasználni. Új kutakat nem létesíthetnek, mivel a felszín alatti vízkincs az izraeli kormány fennhatóságát képezi, a felszíni vízkészleteik pedig rendkívül szűkösek (lásd Jordán folyó), ráadásul azok készletein osztozni kényszerülnek más országokkal. Ezért a meglévő és épülő szennyvíztisztító telepekről kikerülő tisztított szennyvíz szinte 100%-ban öntözési célokra szeretnék használni.

Az első napon Mazen Ghunaim palesztin vízügyi miniszter, valamint a magyar küldöttség vezetőjeként Kovács Péter BM főosztályvezető, magas szintű egyeztetést folytatott a két ország jövőbeni szakmai együttműködésével kapcsolatos kérdésekről.

A következő napon Hebron közelében épülő komplex szennyvíztisztító telep építési munkáit tekintettük meg (képünkön). A projekt a város és agglomerációjának lakossági, valamint ipari szennyvizét lesz hivatott megtisztítani, a kapacitása kb. 23 000 m³/nap. Az itt megtisztított szennyvíz szinte teljes mennyisége öntözési célokat fog szolgálni.

A 3. napon észak felé vettük az irányt, Tubas és Nablusz városának vízgazdálkodási helyzetéről kaptunk egy kis ízelítőt. A térség vízellátását több száz méteres karsztvíz kutakból oldják meg. Számos magastároló, nyomásfokozó szivattyútelep található a térségben, amelynek vezérlését és távfelügyeletét korszerű SCADA rendszerekkel látják el. A program részeként egy öntözési közösséghez hasonló kezdeményezés részeként a területen lévő rengeteg üvegház, fóliasátor öntözővíz biztosítását szolgáló létesítményt is megtekintettünk, amely 3 db 500 m³-es fedett tároló elhelyezését jelentette egy hegytetőn, ahonnan gravitációsan osztják szét a szükséges vízmennyiséget. Ez a projekt külföldi támogatással valósult meg.

A helyi víziközmű szolgáltató szövetség képviselője beszámolt a térség kihívásairól, amely többek között a rossz minőségű csőhálózat, a hálózati veszteségek valamint a fenntartási gépek és eszközök, infrastruktúra hiánya okoz.

Tóth Péter

Kiskörei mozaik

Tisza-tó tavaszi feltöltése

2022. évben is két ütemben történt meg a Tisza-tó tavaszi feltöltése. Az I. ütemben a duzzasztás március 25-én kezdődött és április 9-re a nyári vízszint első lépcsőjének beállítása befejeződött (Kisköre-felső 680±5 cm). Második ütemben április 23-tól kezdődően május 2-ig a tározó vízszintjét a magasabb nyári vízszintre, a Kisköre-felső vízmércén mért 735±5 cm-es tartományba duzzasztottuk.

Május 20.

Tiszaszőlősen került sor a Tisza-tó Turisztikai Kerekasztal megbeszélésre. A rendezvényen Fejes Lőrinc tartott előadást a „Tisza-tavi Kódex átdolgozása” címmel.

Május 21.

A Kiskörei hallépcsőnél a halvándorlási világnapot. A KÖTIVIZIG munkatársai az ökológiai folyosónál délelőtt fogadták az abádszalóki és kiskörei iskolás csoportokat, valamint az érdeklődőket, ahol bemutatták a Közép-Európában egyedülálló méretű létesítményt és a Tisza-tó halait.

Május 26.

A szakaszmérnökség védelmi osztagának tagjai vettek részt Szajolban a MOL Zrt. bázistelepén, a MOL éves felkészülési tervének keretében megtartott vízminőségi, vízkárelhárítási gyakorlaton. A gyakorlaton a MOL és a KÖTIVIZIG munkatársai mellett részt vettek még a Tűzoltóság és a Katasztrófavédelem szakemberei is. A vízkárelhárítási gyakorlat sikeres végrehajtása után a részt vevő szervezetek elismeréssel nyilatkoztak a vízügyesek munkájáról.

Tisza-tavi horgászhelyek fejlesztése

A Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft. az Abádszalók és Kisköre közötti 2 300 méteres szakaszon 49 db új horgászhelyet létesített. Az Erzsébet-ligeti fejlesztés hozzájárul térség horgászatának erősödéséhez, a Tisza-tó turisztikai vonzerejének növekedéséhez.

Küszvágó csér kilátó

A Békatutaj Egyesület a korábban létrehozott két Tisza-tavi kilátótorony után, az Aktív Magyarország támogatásával megépítette a Tisza-tó legújabb, 9 méter magas, vízről megközelíthető kilátóját (képünk). A kilátó a Szilas-foknál található és a Küszvágó Csér kilátó elnevezést kapta.

Vízminőségi kárelhárítási készütség

A június 9-én ismét elrendelésre került a III. fokú vízminőségvédelmi kárelhárítási készütség. Kommunális hulladékkal kevert uszadék kerül kitermelésre a Kiskörei Vízlépcső felvizeről, illetve kirakásra a Téli-kikötőben. Az uszadék parton történő szétválogatása továbbra is közfoglalkoztatotti brigád bevonásával történik.

PET Kupa

Tiszafüredről ismét elrajtolt a PET Kupa mezőnye azzal a nem titkolt céllal, hogy megszabadítsa a Tisza-tavat a felhalmozódott szeméttől. A lelkes környezetvédő aktivisták június 16-19. között a tározó több pontján gyűjtötték össze, majd válogatták szét a hulladékot. A PET kalózik közel 90 köbméternyi kommunális hulladékot gyűjtöttek össze.

VII. Országos Tiszai Kerekasztal

A Kiskörei Szakasz mérnökségen került megrendezésre június 22-én a VII. Országos Tiszai Kerekasztal rendezvény. A hazánk folyóit érő hulladékszennyezések már a közbeszéd tárgyává váltak és a várva várt kedvező folyamatokban előrelépést látunk a felvízi országokban. Mindközben Magyarországon is egyre komplexebb és hatékonyabb védekezés zajlik, munkába állt a hulladékos géplánc, elindult a „Tisztítsuk meg Magyarországot!” program, teltházzal zajlanak a PET Kupák és egymást érik a különféle folyótakarító akciók.

A friss információcserére és közös gondolkodásra – immáron hetedik alkalommal – a probléma megoldásán dolgozó kulcsszereplők kerültek összehívásra, hogy a fontos fejleményeket megosztva, ezek mentén, hatékonyabban tovább tervezhessék feladataikat és projektjeiket.

Oktatások, továbbképzések

A szakasz mérnökség állományának képzése folyamatosan történik a Milléren létesült Karcagi Gábor árvízvédelmi gyakorló pályán az árvízi jelenségek, illetve a töltéskoronát meghaladó árvíz elleni védekezés elsajátítása, gyakorlása céljából.

A szakasz mérnökség állományának két tagja sikeres vizsgát téve május 25-én vízügyi technikus oklevelet szerzett.

Rendezvények a Tisza-tó körüli árvízvédelmi töltésszakaszon

A jó idő beköszöntével számtalan kerékpáros és futó rendezvénynek ad otthont a Tisza-tó körüli árvízvédelmi töltés, az eddigiek közül néhány:

május 14. Tour de' Tisza-tó kerékpárverseny

május 15. Tisza-tó Napja, VIP tókerülő kerékpártúra

május 28. V. Tisza-tavi jótékonysági futás

május 29. I. kerékpáros tókerülés kerékpártúra

június 19. Tisza-tó Bringakör kerékpáros túramozgalom kerékpártúra

június 25. Tour 'de Wiener kerékpártúra

június 29. Tisza-tavi Decathlon Nap

Július 1-3. UTT 130 kerékpáros és futó rendezvény

Lőrinczy László

Szolnoki szakaszhírek

A szakaszmérnökségen történt személyi változások a következők: Héja Imre csatornabiztos 2022. június 3-tól felmentési idejét tölti, helyét Vincze Attila vette át, felváltva gépkezelői munkakörét csatornaóri munkakörre. Vincze Attila helyére Domány Sándor új kolléga lépett, aki 2022. április 27-től végzi feladatait. Hangyási Imre a Karcagi Szakaszmérnökségről áthelyezéssel került hozzánk 2022. június 1-től. Szűrszabó Bálint kollégánk feladatait vette át a 10.01/2 őrzésben. A majdan nyugdíjba vonuló kollégáknak jó egészséget kívánunk és köszönetünket fejezzük ki elvégzett munkájukért.

A Műszaki Biztonsági Szolgálathoz belépő kollégáink Kéri Sándor szerelőipari szakmunkás- 2022. május 11-től, Tamás János szerelőipari szakmunkás- 2022. május 20-tól, valamint 2022. május 21-től Szűcs Sándor és Veres László létesítmény-üzemeltető.

2022. május 22-én kilépett Fekete Róbert és Szűcs László létesítményüzemeltetők.

2022. II. negyedévében is biztosítottuk a vízhasználók számára a legfőképpen öntözéshez, halgazdálkodáshoz szükséges vizet az öntözőrendszereken keresztül. Az idei évben új feladatként jelentkezik a Tiszavárkonyi és a Tiszakécskei öntözőrendszer üzemeltetése és fenntartása. A két rendszernél az üzemeltetéshez szükséges mérések és be szabályozások zajlanak, valamint az egyeztetések a „finomhangolásokhoz”.

A Szolnoki Szakaszmérnökségen elvégzendő fenntartási munkákat a költségtakarékosság jegyében végezzük, a költségvetési forrás szűkössége okán. Az idei évben várhatóan csak a legszükségesebb munkákat tudjuk elvégezni, fontossági sorrend szerint. Az árvízvédelmi töltéseink, valamint a vizek befogadása szempontjából legfontosabb belvízcsatornáink kaszálásai jelenleg is tartanak.

**Szabóné Riemer Erzsébet
Lipták János**

MHT HÍREK

Május 25-én a Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki Területi szervezete jelölőbizottsági választással egybekötött előadóülést tartott a KÖTIVIZIG központi épületében, a Dr. Hegedűs Lajos teremben. A rendezvényen a hivatalos jelölőbizottság-választást Sólyom Péter, a Vízrendezési- és Öntözési Osztály munkatársának előadása követte, mely "Teacher Interreg CE projekt: célok és eredmények bemutatása a KÖTIVIZIG területén" címet viselte.

Július 6-8. között Nyíregyházán rendezték meg két év kihagyás után újra jelenléti formában a XXXIX. Országos Vándorgyűlést. Igazgatóságunkat a rendezvényen 6 kolléga képviselte, melyre minden résztvevő legalább egy előadással jelentkezett.

A hivatalos programokat követően a szokásos baráti találkozó is megrendezésre került, majd zárásként nyíregyházi városnézésen, valamint egy egész napos szakmai kiránduláson vehettek részt az érdeklődők.

Rózsa Helga

Karcagi vízcseppek

Az idei évben is kiemelt fontosságú a mezőgazdasági vízszolgáltatás. Az idény kezdetén szerencsére a legtöbb termelő már rendelkezett a megfelelő dokumentumokkal ahhoz, hogy gond nélkül meg tudja kezdeni az öntözést területein. Sajnos a karcagi állomáson 2021-ben májusig 174,5 mm hullott, míg 2022-ben 71,0 mm volt. Ahogy a legtöbb szakaszmérnökség esetén, így nálunk is prioritási sorrendet kell felállítani a fenntartási munkák vonatkozásában. Az öntözőcsatornák folyamatos üzemelése miatt a legszükségesebb munkák elvégzése történik meg. A VÖO területileg illetékes kollégái minden hónapban meglátogatnak minket és szemlézik az elvégzett munkákat.

A ár- és belvízvédelmi szakaszainkon ebben a negyedévben kerültek megszervezésre a Szakaszvédelmi napok. A 10.08. belvízvédelmi és a 10.10-es árvízvédelmi szakasz közös rendezésében a remélhetőleg nemsokára felújításra kerülő Apavári Védelmi Központban kezdtük a napot. Itt egy rövid ismertető következett, majd pedig a Hortobágy-Berettyó töltésén lefelé haladva az útba eső szivattyútelepek megtekintése következett.

Utunk során a Mezőtúri Szakaszmérnökség területére is ellátogattunk, ahol Szonda János területi felügyelő mutatta nekünk az érdekes dolgokat. Ezután ellátogattunk a Mezőtúri Árvízkapuhoz, ahol a helyileg illetékes Fadgyas Attila területi felügyelő ismertette a létesítmény működését. Nagy vendégszeretettel fogadtak minket a kollégák. A nap végén visszatértünk kiindulópontunkhoz, ahol egy késői ebéd közben megbeszéltük a napi eseményeket.

10.07-es belvízvédelmi szakaszon a napot a Kunhegyesi Védelmi Központba kezdték.

Szintén egy tájékoztató után a központban található mobilszivattyúk kerültek bemutatásra. A szakaszra beosztott kollégák megte-kintették a Villogó belvíz-főcsatornán újonnan létesített műtárgyat, illetve félstabil szivattyútelepet. A védelmi művek megtekintése után, visszamentek a védelmi központba, ahol az ebéd kíséretében folytatódott a jó hangulatú, de már kötetlenebb beszélgetés. **Dobrainé Bérczi Dóra**

A Kiserdői szivattyútelep megtekintése a Mezőtúri Szmg. területén

Mezőtúri hírcsokor

A tavaszi időszakra összességében a csapadékszegény időjárás volt jellemző. Ennek megfelelően a vízvisszatartási üzemrend, a vízhiány kárelhárítás, és az öntözés volt az elsődleges prioritás. Dacára az általános csapadékhiánynak az áprilisi, viszonylag csapadékosabb idő miatt bekövetkező főbefogadói vízszintemelkedés miatt pontszerű I. fokú belvíz-védelmi készültséget kellett elrendelni április 8-21. és május 3-9. között, amikor is a Tinóka szivattyútelepen (Szajol) és a Tóközzei szivattyútelepen (Szelevény) végeztünk szakaszos vízátemelést. Ebben az időszakban lehetőség nyílt az önkormányzati üzemeltetésű Szajoli és Tiszaugi Holt-Tisza szivornyás, valamint az Alcsi Holt-Tisza szilipen keresztüli gravitációs vízpótlására.

A tavalyi évhez hasonlóan már az idény hivatalos megkezdése előtt meg kellett kezdeni az öntözővíz igények kiszolgálását. Szakasz mérnökségünk vízszolgáltatási feladatai idén bővültek, hiszen a korábban a TRV Zrt. által üzemeltetett Nk-X öntözőfürt üzemeltetését ez évtől egységünk végzi. A felmerülő vízigényeket szakasz mérnökségünk itt is és a többi öntözőfürt mentén is probléma-mentesen ki tudta/tudja szolgálni, mint ahogyan az Nk-XII fürtöt üzemeltető MÖSZE Kft is. Egységünk így jelenleg már 145 szerződött partner irányába végez vízszolgáltatást. Idén a rendkívüli öntözés is hangsúlyossá vált, eddig 21 db ilyen jellegű igényt elégítettünk ki. A Körös-völgy vízpótlását biztosító TIKEVIR szerinti vízleadást március 28. óta folyamatosan biztosítjuk. Ismét problémaként jelentkezett a Nagykunsági-főcsatorna mindkét ágán az intenzív hínárosodás. Ezért itt is, és az Nk X-2 fürtfőcsatornán, de a Harangzugi I-c csatornán is truxoros mederkaszálást végeztünk, kiegészítve hidrot típusú fenntartógép által végzett meder- karbantartási munkával.

Májusban megtörtént a töltéskaszálók értékesítése. A bérlők a kaszálást megkezdték, mint ahogyan az eladatlan szelvényekben szakasz mérnökségünk is nekilátott ennek a munkának. A kaszálás mellett a csatornák karbantartási feladatait is végezzük. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a bivalytói területet idén is birtokba vették a szürkemarhák és a bivalyok, ahol immár harmadik éve folyik a legeltetés, melynek eredményként mostanra már a terület rendezett, jól karbantartott. Az óballai töltésáthelyezés miatt kialakult hullámtéri terület legeltetéses karbantartására idéntől szintén szerződést kötöttünk Földvári László állattartó gazdálkodóval.

Az elmúlt időszakban folytattuk a töltéstartozékok ütemezés szerinti gyártását is kihelyezését, mint ahogyan a csatornák felmérését és a mérési eredmények feldolgozását is végeztük. Áprilisban befejeztük az erdőfelújítási munkákat, az azóta eltelt időszakban pedig kézi és gépi erdőápolási munkákat végzünk. Az egyre több helyen megjelenő hódok a vízfolyásokon létrehozott akadályokon kívül erdőink faállományában is egyre jelentősebb károkat okoznak.

A szerződések év végi megújítását követően az Alcsi Holt-Tiszán még szabad stég-helyek pályázat útján történő értékesítése a május 25-i bontás és értékelést követően a szerződések aláírásra történő kiküldésével megkezdődött.

A Karcagi Szakképző Centrum mezőtúri Teleki Blanka tagintézménye végzős vízgazdálkodó technikus tanulói – akiknek a gyakorlati oktatásában egységünk is részt vett – május 27-én tettek sikeres gyakorlati és szóbeli vizsgát. A gyakorlati vizsgának a mezőtúri Komp úti telepelyünkön biztosítottunk helyszínt.

Szakasz mérnökségünk idén tavasszal 2 új Suzuki Vitarát kapott. Ugyanilyen örömmel töltött el bennünket az a két Aebi TT 281+ önjáró rézsúkasza megérkezése is, melyek a töltéseink karbantartásában fognak nagy segítséget jelenteni.

Tóth Tamás

Laborhírek feketén-fehéren

Az idei második negyedévünk a napi rutinfeladatok mellett leginkább a különféle programokról szóltak.

Április 21-én egy kissé keserűes összejövetelt tartottunk, ugyanis ezen a napon búcsúztattuk - nyugdíjba vonulása alkalmával - Palit. Finom ételekkel vendégelt meg minket, mi pedig több ajándékkal is kedveskedtünk neki. Természetesen volt egy kis csavar a dologban, hisz nehezítésként előbb két feladatot is meg kellett oldania, hogy megkaphassa az ajándékait. Első körben mindannyian egy-egy halfajt képviseltünk egy fejdísz segítségével, mely alapján Palinak meg kellett határozni mindenkit. Ezután kapott egy személyre szóló dalocskát is. Anita és Kata a Bagossy Brothers-Olyan Ő című dalának szövegét Palinak címezve, rá jellemző utalásokkal írták át, melyet természetesen elő is adtunk közösen neki. Utána kapott egy szókeresőt, amiben a vízügyes pályafutása alatt a személyéhez köthető szavakat rejtettünk el, amiket meg kellett keresnie.

Miután sikeresen vette az akadályokat rátértünk a fő attrakcióra: az ajándék(ok)ra. Persze itt is megvicceltük kicsit, hisz úgy csomagoltuk a meglepít, mint egy Matryoska baba. Lehetett ám bontani, szaggatni, tépni a dobozokat. A nehezítés ellenére Pali sikeresen eljutott az ajándékig, ami egy bőrtáska volt, benne egy fotókönyvvel, amiben az elmúlt 36 éves pályafutását végig kísérő képek voltak különböző témákban csokorba szedve. Ráadásként kapott még egy válogatást a legjobb és legviccesebb Közép-Tiszában megjelent cikkeiből sok-sok évre visszamenőleg.

A legnagyobb meglepetésről viszont senki nem tudott: a Norbitól kapott ajándék. Ez egy kerámiából készült szobor, ami Palit, Norbit és a Ford Rangert ábrázolja. A finom ebéd és ajándékozás után a fotókönyv végig lapozása közben jött a nosztalgizálás, sztorizgatás és sok nevetés, úgyhogy nagyon jó hangulatban telt el a délután.

Pali, Norbi és a Ranger – kerámiából

Május 13-án volt a szokásos éves laborkirándulás. Idén a Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvény volt az első megállónk, majd egy finomat ebédeltünk a Kormorán étteremben, a délutáni program pedig Szabó László nagyszerű vezetésével a tiszaoérvényi szivattyútelep körbejárása és történetének megismerése volt, ahol megannyi információt és tudást szívhattunk magunkba.

Természetesen a munkatervünkben megjelölt feladatok, megrendelés munkák, jártassági vizsgálatok és minden egyéb dolog, ami általában mindig közbejön (pl. egy szennyezés) folyamatosan elvégzésre, megoldásra készülnek. Ezek alapján ismét csak ki lehet jelteni, hogy a laboratóriumi élet sosem unalmas, de nem is tudna az lenni, hisz kis csapatunk mindig tesz róla, hogy legyen némi izgalom. ☺

Szántó Nikolett

OLVASNIVALÓ

Kézikönyv a jó gyakorlatokról

Új kezdeményezésként első alkalommal foglaljuk össze egy kiadványban mindazt a tudást, tapasztalatot, amelyek az igazgatóság mindennapi tevékenysége során különösen hasznosnak bizonyultak. Hisszük, hogy a jellemzően hosszú évek alatt kialakult, bizonyított, bevált módszereink, eljárásaink, innovatív beavatkozásaink iránymutatásul szolgálnak nem csak szervezetünkön belül, hanem az egész ágazatban is. De elsődlegesen az a cél, hogy szervezetünk minden szintjén egységesen alkalmazzák azokat.

PROJEKT

Árvízi biztonság növelése a Közép-Tisza völgyben

A 7,5 milliárdos (OVF-KÖTIVIZIG-KÖVIZIG-ÉMIVIZIG-TIVIZIG) projekt erejében tervezett beavatkozások olyan területekre fókuszálnak, ahol a fejlesztések elengedhetetlenek a Tisza árvizének biztonságos levezetéséhez. Az igazgatóságunk területén megvalósuló martfői töltésáthelyezés, illetve a Tisza-tó védelmi rendszerének rekonstrukciójának keretein belül megvalósuló hullámverés elleni kőművek helyreállítása, fejlesztése, mederrendezések és mőtárgy rekonstrukciók, továbbá az ÉMVIZIG területén megvalósuló Bársonyos-csatorna beeresztő mőtárgy átépítése és Vizsoly, Malom-árok csőzsilip rekonstrukciója mind a vízkormányzást segítik elő, azt, hogy a víz jó időben legyen, a jó helyen. Ezzel szemben a KÖVIZIG területén megvalósuló töltés útstabilizálás, illetve a TIVIZIG területén a töltéskorona burkolatának helyreállítása, a védekezési hely gyors és biztonságos megközelítését teszi lehetővé. Az egyes projektelemek külön-külön is az árvízi biztonságot szolgálják, ellenben együttesen egy olyan komplex rendszer részei, mely az árvizek biztonságos és folyamatos levezetését teszi lehetővé a Tiszán, elősegítve ezzel az árvízkarok megelőzését, illetve csökkentve a kárenyhítésre fordítandó magas költségeket. A projekt kivitelezőinek kiválasztása már megtörtént. **LZ**

OSZTV döntő: Pálfy-s diák lett az első

Nagy Kristóf, a Szolnoki Szakképzési Centrum Pálfy-Vízügyi Technikum 13. B osztályának diákja első helyezést ért el a vízügyi ágazat Országos Szakmai Tanulmányi Versenyének a áprilisban, Nyíregyházán rendezett döntőjén. A győztes ezzel az eredménnyel a technikus vizsgáját is teljesítette. Felkészítő tanárai: Csatáriné Tasi Anett és P. Tóth Tibor, igazgatóságunk egykori szakemberei. Nagy Kristóf elméleti és gyakorlati felkészülését - óraadóként - ugyancsak segítette Váriné Szöllösi Irén, a KÖTIVIZIG Vízrajzi Osztályának vezetője és Tóth Ildikó kiemelt műszaki referens. **LZ**

(TOVÁBB)TANULUNK

A töltéskoronát meghaladó árvizek és az árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek gyakorlása érdekében igazgatóságunk által az alábbi továbbképzési programok kerültek kidolgozásra és a Belügyminisztérium által jóváhagyásra:

- Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek - műszaki irányítók részére
- Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek - őrszemélyzet részére
- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek - műszaki irányítók részére
- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek - őrszemélyzet részére

Március-május között árvízi gyakorlati továbbképzéseken Igazgatóságunk részéről összesen 208 fő vett részt. Szivattyútelepeknél alkalmazható vízhozam-mérési módszerek, az ultrahangos áramlásmérő használatának elméleti és gyakorlati oktatása 30 fő kolléga részvételével került megvalósításra. Szintén májusban Villamos biztonsági felülvizsgáló képzést 1 fő karcagi kollégánk sikeresen teljesítette.

A Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópálya nagy érdeklődésnek örvend a külső szervezetek körében is. Május végén a Nemzeti Községi Egyetem, Víztudományi Karának hallgatói kötelező gyakorlatukat töltötték a Milléri pályán, melyet nagyon hasznosnak találták szakmai tudásuk bővítéséhez. Júniusban a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság részére kerül bemutatásra a pálya, majd a Szolnoki SZC Pálffy-Vízügyi Technikum tanulói vesznek részt két napos gyakorlaton.

Volnerné Bársony Hajnalka

Múzeumok éjszakája a Milléren

Huszadik alkalommal rendezték meg országsszerte június 25-én a Múzeumok éjszakáját. A népszerű kulturális eseménynek az idén kiemelt helyszíne volt Szolnok, ahol 23 intézményben szerveztek különféle programokat. Ezek egyike a KÖTIVIZIG Milléri vízügyi kiállítóhelye, ahol 14 és 20 óra között várták a Közép-Tisza vidéki vízügyi múltja és a 19. századi technika iránt érdeklődőket. Kovács Ferenc nyugdíjas kollégánk tartott tárlatvezetést, a nyitvatartás ideje alatt pedig a gőzgép működéséről és a kubikusok életéről szóló filmeket is megtekinthettek a látogatók. **LZ**

Újabb bringás rekordok

A Kiskörei Szakasz mérnökség adatai szerint májusban és júniusban is megdőlt a havi kerékpáros forgalmi rekord. Májusban 10 653 kerékpáros hajtott át a vízlépcső üzemi hídján, ami ötszázal több, mint az eddigi legnagyobb 5. havi forgalom. Júniusban pedig 16 653 kerékpáros gurult a duzzasztóművön, ami több mint három-ezerrel nyugdíjazta az eddigi legnagyobb 6. havi forgalmat. 2022 első felében összesen 32 083 biciklist számláltak a nagyműtárgyon. **LZ**

SZEMÉLYI HÍREK

Kilépők: 2022. március 16. és június 30. között kilépő kollégák száma 10.

Belépők: 2022. március 16. és június 30. között belépő kollégák: Török Imre (Mezőtúr), Gyáfrás Tamás (VO), Kéri Zoltán, Szűcs Sándor és Veres László (MBSZ), Márkus Ildikó (Karcag). **Bárány Márta**

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja

Szerkesztő: Laczi Zoltán. Fotó: KÖTIVIZIG. Tipográfia: Laczi Zoltán

Kiadja a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság. Kiadó: Lovas Attila igazgató.

5000 Szolnok, Boldog Sándor István körút 4. Telefon: 56/425-422/20147

További információk, képek: www.kotivizig.hu, www.facebook.com/kotivizig1

